RAHANDUSMINISTEERIUM

Raamatupidamise seaduse ja audiitortegevuse seaduse muudatused (eelnõu 991 SE)

Majanduskomisjon, 20.10.2026

Eelnõu eesmärk

- Direktiivi (EL) 2026/470 (nn Omnibus II) ülevõtmine.
- Ettevõtjate halduskoormuse vähendamine.
- Aruandlusnõuete muutmine proportsionaalsemaks.

Eelnõu vähendab oluliselt ettevõtjate halduskoormust, kaitseb VKE-sid ülemääraste teabenõuete eest ning keskendab kohustusliku kestlikkusaruandluse Eesti suurima mõjuga ettevõtjatele.

Miks muudatusi vaja on?

- Senised kestlikkusaruandluse nõuded on mahukad ja keerukad.
- Aruandluskohustus ja audiitorkontroll põhjustavad ettevõtjatele märkimisväärseid kulusid.
- Suurettevõtjate teabenõuded kanduvad edasi nende väärtusahelas olevatele VKE-dele.
- Liigne halduskoormus vähendab ettevõtjate konkurentsivõimet

Eesmärk: keskendada kohustus kõige suurema majandusliku ja ühiskondliku mõjuga ettevõtjatele.

Peamised muudatused

- Kohustuslik kestlikkusaruanne jääb ettevõtjatele, kellel on:
  - müügitulu üle **450 miljoni euro**;
  - keskmiselt üle **1000 töötaja**.
- Alla künnise jäävad ettevõtjad võivad kasutada vabatahtlikku standardit.
- Väärtusahela väiksematelt ettevõtjatelt küsitava teabe mahtu piiratakse.
- Võimaldatakse jätta avalikustamata ärisaladust ning privaatsust või turvalisust kahjustavat teavet.
- Lihtsustatakse teatavaid audiitorite kutse- ja registreerimisnõudeid.

Mõju ettevõtjatele

- Kohustuslike aruandjate arv väheneb ligikaudu **200 ettevõtjalt umbes 10 ettevõtjale**.
- Kohustusest vabanevate ettevõtjate võimalik kulude kokkuhoid on kokku kuni **30 miljonit eurot aastas**.
- VKE-del tekib õigus keelduda vabatahtlikku standardit ületava kestlikkusteabe esitamisest.
- Väheneb aruande koostamise, andmekogumise ja audiitorkontrolliga seotud koormus.
- Vabatahtlik aruandlus võib jätkuda investorite, pankade ja tarneahelate nõuete tõttu.

Peamised riskid ja tasakaalustavad meetmed

Riskid

- Väheneb ettevõtjate kestlikkusteabe võrreldavus ja läbipaistvus.
- Osa ettevõtjaid võib loobuda kestlikkusriskide süsteemsest hindamisest.
- See võib mõjutada ligipääsu eksporditurgudele ja rahastamisele.

Tasakaalustavad meetmed

- Vabatahtlik kestlikkusaruandluse standard.
- Väärtusahela ettevõtjate õiguste ja õiguskindluse suurendamine.
- Kohustuse säilitamine kõige suurema mõjuga ettevõtjatele.
- Tundliku teabe parem kaitse.

Eelnõu jõustamine

- Direktiivi ülevõtmise tähtaeg on **19. märts 2027**.
- Eelnõu tuleks menetleda kiireloomuliselt ja jõustada hiljemalt **2026. aasta sügisel,** et vältida ettevõtjatele lisakulutuste tekkimist.
- Rakendamine ei too riigile ega kohalikele omavalitsustele täiendavaid kulusid.
- Uusi rakendusakte ei ole vaja.